

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE V DĚTSKÉ SKUPINĚ

DĚTSKÁ SKUPINA

modřínek

Dětská skupina Modřínek
Senička č.p. 82

Hanácká aktivní společnost, z.s.
nám. Míru 79, 783 45 Senice na Hané
IČ 22683381

1. ÚVOD

Dětská skupina je forma péče o děti v předškolním věku, zejména o děti ve věku od 1 do 5 let. Kapacita dětské skupiny je 12 dětí. Dětská skupina Modřínek je provozována v souladu se zákonem č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů v platném znění. O děti v dětské skupiny pečují kvalifikované pečující osoby. Pečující osoba se při výchově dětí řídí Plánem výchovy a péče o dítě. Každé dítě je individualitou a pečující osoby vždy vycházejí z tohoto předpokladu. Citlivě pozorují každé dítě a jeho potřeby. Veškeré aktivity jsou plánované s ohledem na věk a schopnosti dítěte.

2. CHARAKTERISTIKA A FILOSOFIE DĚTSKÉ SKUPINY

Filosofie Dětské skupiny Modřínek vychází především z nosného tématu rodiny. Malý a věkově smíšený kolektiv 12-ti dětí umožňuje všestranný rozvoj, individuální přístup a respektování potřeb každého dítěte. Důležitou vizí Dětské skupiny je pomoc rodičům lépe skloubit pracovní a rodinný života a umožnit zejména maminkám uplatnit se dříve na pracovním trhu. Prioritou Dětské skupiny je pomoci zejména rodičům samoživitelům nebo rodinám v těžké životní situaci. Charakter Dětské skupiny je založen na principu názornosti, přiměřenosti, emocionality, aktivity, učení nápodobou, samostatnosti, svobody volby, stanovení hranice, řádu a pravidel. Hlavním cílem Dětské skupiny je vytvořit příjemné prostředí, kde je při práci s dětmi kladen důraz na pocit bezpečí, lásky, jistoty a důvěry – pocit rodiny.

3. PODMÍNKY PRO PÉČI

Dětská skupina Modřínek je provozována v budově bývalé ZŠ v Seničce, č. p. 82, II. NP.

K pobytu dětí je vyhrazeno samostatný prostor v II. NP, který proběhl v roce 2019 kompletní rekonstrukcí. Prostory plně vyhovují hygienickým normám stanoveným vyhláškou č. 281/2014 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz dětské skupiny do 12 dětí, a také požadavkům dle zákona č. 247/2014 Sb. na zařízení služby péče o dítě v dětské skupině. Zařízení má k dispozici šatnu, denní místnost, hernu s prostorem pro odpočinek a relaxaci dětí, sociální zařízení a výdejnu jídla. K pobytu venku dětem slouží přilehlá zahrada a obecní dětské hřiště. V Dětské skupině Modřínek pracují kvalifikované pečující osoby, které vzděláním splňují požadavky dle zákona č. 247/2014 Sb. Administrativní zázemí DS zajišťuje vedoucí Dětské skupiny. Celodenní stravu zajišťuje Školní jídelna v rozsahu dopolední svačina, oběd a odpolední svačina.

4. PROGRAM DĚTSKÉ SKUPINY

Pro dobrý chod dětské skupiny je klíčová pravidelná a dobrá komunikace mezi rodiči a pečující osobou. Z tohoto důvodu probíhá individuální konzultace, kde je domluven společný postup ve výchově a na řešení případných problémů. Pečující osoba operativně informuje rodiče dle potřeby, stejně tak mají rodiče právo kdykoliv hovořit s pečující osobou. Rodiče jsou o chodu skupiny

informování osobně, informačními emaily, telefonicky, informační nástěnkou a prostřednictvím webové stránky. Během adaptační doby, zhruba první týden pobytu dítěte v dětské skupině, mají rodiče možnost navštívit třídu společně s dítětem. Dále pak záleží na domluvě s pečující osobou, aby nebyl narušen zaběhlý režim a ostatní děti nebyly stresovány přítomností cizí osoby. Rodiče jsou do dění v dětské skupině zapojováni během odpoledních akcí, kterých se mohou zúčastnit i sourozenci a prarodiče.

Dětská skupina využívá hru jako výchovný prostředek a prostředek nezbytný k rozvoji osobnosti. Při hře a dalších činnostech je využíváno principů podporujících myšlení, představivost, schopnost soustředění se a řešení situací, která jim napomáhá získat pocit bezpečí a jistoty v novém prostředí, stejně tak důvěry k pečujícím osobám v dětské skupině. Pečující osoba pracuje s vnitřní i vnější motivací dítěte. Hlavní důraz je kladen na pozitivní motivaci, tj. motivaci pochvalou. Dále jsou využívány metody výchovy příkladem, povzbuzením, režimem, spoluprací, odměňováním. Dítě si může vybrat z her didaktických, sportovních a pohybových, tvořivých nebo hudebních. U dětí je dále rozvíjena snaha o rozvoj samostatnosti a zdravého sebevědomí.

U dětí v dětské skupině podporujeme jejich samostatnost a schopnost sebeobsluhy, při jídle děti učíme správnému používání příboru a dodržování pravidel stolování. Dbáme na správné hygienické návyky. Děti vedeme k samostatnosti při mytí rukou, oblékání, ukládání svršků či při úklidu pomůcek. Úměrně věku dítěte je samozřejmostí dopomoc pečující osoby, ovšem pouze v potřebné míře. Ohleduplnost a vzájemná pomoc mezi dětmi v kolektivu je pro nás stejně důležitá, jako respektování individuálních potřeb aktivit, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Denní řád jsme sestavili s ohledem na věkové rozpětí dětí a na jejich individuální schopnosti a potřeby. Během dne střídáme volnou hru, řízenou činnost a dobu odpočinku. Dětem se snažíme umožnit dostatečně dlouhý pobyt na čerstvém vzduchu téměř za každého počasí. Dbáme také na jejich pitný režim a různé nároky na fáze odpočinku.

5. PÉČE A VÝCHOVA – CÍLE A VÝSTUPY

Výchovné cíle

- osvojení nových poznatků a dovedností, rozvoj pohybových schopností, rozvoj a užívání všech smyslů;
- rozvoj komunikativní dovednosti verbálních a nonverbálních, poznání sebe sama a uvědomění si vlastní identity;
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému;
- poznávání pravidel společného soužití, rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí;
- učení se fyzikálnímu světu prostřednictvím činností jako jsou stavby z kostek, práce s pískem, dřevem, papírem a přírodními materiály;
- učení se sociálním a kulturním informacím prostřednictvím her, četby a vypravování příběhů;
- učení se logice a matematice srovnáváním, tříděním, porovnáváním;
- učení se vztahu mezi psaným a mluveným slovem prostřednictvím častého kontaktu s knihami, předčítáním, kreslením obrázků k přečtenému textu a prohlížením knih.

Očekávané konkretizované výstupy

- rozvoj řečových schopností znalost většiny slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte, například sdělit svoje jméno a příjmení, jména kamarádů, sourozenců, rodičů, pečujících osob, rozumět většině pojmenování známých předmětů v okolí;
- rozlišování časových údajů v rámci dne, ročních období, základních barev a geometrických tvarů;
- přijímat pobyt ve skupině jako součást běžného života;
- navazování kontaktu s dospělým, překonání studu a komunikace s okolím;
- respekt ostatních, chápat, že každý je jiný;
- pravidla slušného chování pozdravit, poprosit, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení;
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v kolektivním zařízení;
- fyzický vývoj prostřednictvím chůze, běhu, skoků, poskoků, hodů, lezení, základních gymnastických prvků, míčových her, zvládnutí překážkové dráhy v herně i volné přírodě;
- sociálně emocionální vývoj prostřednictvím řešení sporů, vyjadřování pocitů, kontroly impulsu, vzájemné úcty, spolupráce s ostatními, péče o materiály, se kterými pracují;
- rozvoj inteligence – vést děti k samostatnému myšlení, k tvořivosti, k prozkoumání věcí do hloubky, k chápání dění na základě vlastního experimentování, pozorování a objevování.

Životospráva

Denní režim dětské skupiny je dostatečně pružný s ohledem na individuální potřeby dětí a na jejich věk. Střídá se volná hra, řízená činnost a doba odpočinku. Děti mají celodenně k dispozici pitný režim v podobě ovocných čajů, šťáv a minerální vody. Umožňujeme dětem dostatečně dlouhý pobyt na čerstvém vzduchu, téměř za každého počasí. Mateřská škola disponuje vlastní kuchyní. S jídelníčkem se mohou rodiče seznámit na nástěnce, či na webových stránkách. Při jídle jsou děti vedeny ke správnému používání a držení lžice a k dodržování pravidel stolování. Do jídla dítě nenutíme, ale snažíme se vést děti alespoň k ochutnání méně obvyklých jídel.

Hygienické potřeby provádějí děti s pomocí pečující osoby. Postupně budou vedeny k samostatnosti při mytí rukou, oblékání, svlékání, ukládání oblečení a také při úklidu hraček a pomůcek. Při složitějších činnostech pomáhá pečující osoba. Děti jsou vedeny k ohleduplnosti a vzájemné pomoci. Po obědě jsou děti uloženy k odpolednímu spánku, který je dostatečně dlouhý podle individuální potřeby dítěte.

Harmonogram dne:

- 06:30 – 08:30 příchod dětí, volná hra
- 08:30 – 09:00 rozcvička, ranní kroužek
- 09:00 – 09:15 hygiena, dopolední svačina
- 09:15 – 10:00 dopolední program
- 10:00 – 11:00 pobyt venku
- 11:00 – 11:30 oběd, hygiena, příprava na odpočinek
- 11:30 – 14:00 četba pohádky, spánek, odpočinek, relaxace
- 14:00 – 14:15 probouzení, hygiena, odpolední svačina
- 14:15 – 16:00 dokončení činností, pobyt venku, odchod dětí domů

Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je pro výchovu zásadní, proto budou pečující osoby komunikovat s rodiči na několika úrovních:

- každodenní při přebírání a vyzvedávání dětí;
- pomocí emailu (vedoucí DS bude odpovídat maximálně do tří pracovních dnů od přijetí)
- pomocí fotogalerie dětské skupiny, kam budou nahrávány fotografie z akcí anebo běžného dění ve skupině. Před začátkem docházky rodiče podepíší souhlas s pořizováním fotografií jejich dítěte a umístováním těchto fotografií do galerie dětské skupiny; přání rodičů, kteří se rozhodnou tento souhlas nepodepsat bude plně respektován a jejich dítě se nebude účastnit fotografování.
- nepravidelně dle potřeby
- slavnosti a besídky.

6. VÝCHOVNÝ OBSAH

Ve výchovně-vzdělávacím působení poskytujeme dostatek prostou k vlastnímu vyjádření dětí. Během dne se střídají spontánní, řízené, skupinové či individuální činnosti. Činnosti podléhají tematickému rozdělení roku, rytmu konkrétního měsíce a v řízené činnosti rytmu konkrétního dne podporujeme v dětech přirozené vnímání světa kolem nás, radost z prožívání prostřednictvím činností, které jsou náplní Plánu výchovy a péče a promítají se do jednotlivých oblastí.

Dětská skupina je věkově smíšená. Děti se takto mohou v mnohém přirozeněji rozvíjet. Mladší děti čerpají ze vzoru chování a jednání dětí starších. Mohou si tak spoustu věcí společně vyzkoušet či vypořádat. Mladší děti se v kolektivu se staršími dětmi snadněji adaptují, rychleji se učí novým věcem, snáze si osvojují řečové projevy nebo hygienické návyky. Učení nápodobou je v tomto jedním z nejpřirozenějších didaktických postupů. Starší děti jsou si díky tomu vědomy své důležitosti ve skupině. Prožívají uznání mladších a pochvalu od dospělého pečujícího. Přirozeným způsobem je jim vštěpována zodpovědnost nejen za sebe samotné, ale i za druhé.

V dětské skupině s dětmi plníme následující oblasti:

- **Dítě a jeho tělo**
- **Dítě a jeho psychika**
- **Dítě a ten druhý**
- **Dítě a společnost**
- **Dítě a svět**

Dítě a jeho tělo

Pečující osoba volbou aktivit usiluje o stimulování a podporu růstu a neurosvalového vývoje dítěte, podporu jeho fyzické pohody, zlepšování tělesné zdatnosti dítěte a jeho pohybové a zdravotní kultury, podporu rozvoje pohybových a manipulačních dovedností, učení dítěte samoobslužným dovednostem a vede dítě ke zdravým životním návykům a postojům.

Cíle oblasti

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody

Dítě a jeho psychika

Pečující osoba volbou aktivit a činností podporuje duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů, kreativity a sebevyjádření a povzbuzuje dítě v dalším rozvoji poznávání a učení.

Cíle oblasti

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností jako je vnímání, naslouchání, porozumění a výslovnost, vytváření pojmů, mluveného projevu a vyjadřování myšlenek
- poznávání sama sebe
- získání citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj kultivace mravního a estetického vnímání

Dítě a ten druhý

Pečující osoba volbou aktivit a činností v dětské skupině podporuje utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilování, utváření a kultivování jejich vzájemné komunikace.

Cíle oblasti

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým a kolektivu;
- osvojení si základních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým;
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem.

Dítě a společnost

Pečující osoba volbou aktivit a činností v dětské skupině provádí dítě společenstvím ostatních lidí, uvádí ho do pravidel soužití s ostatními, uvádí je do světa materiálních a duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomáhá dítěti osvojit si potřebné dovednosti a návyky a umožňuje mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. V průběhu celého roku je dítě seznamováno s tradicemi na jejich věkové úrovni. Dále jsou u každé tradice nebo zvyklosti odpovídající říkanky, básničky a písničky. Ke každé tradici nebo významnému dni jsou připraveny výtvarné aktivity, které mohou událost dětem přiblížit.

Cíle oblasti

- poznání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí;
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách;
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte;
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností;
- vytváření základních aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění;
- rozvoj společenského i estetického vkusu.

Dítě a svět

Pečující osoba se prostřednictvím nabízených aktivit v dětské skupině snaží u dítěte založit základní povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového měřítko. Vytvořen je základ pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Zařazujeme sem i environmentální výchovu a s ní spojené aktivity.

Cíle oblasti

- seznamování s místem a prostředím ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu;
- vytváření základního povědomí o přírodním, kulturním a technickém prostředí;
- poznávání jiných kultur;
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit;
- osvojení poznatků a dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí při vytváření zdravého a bezpečného prostředí;
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Plán činností je rozdělen na měsíční, týdenní a denní a také na individuální činnost podle schopností dítěte. Příprava her pro děti – učení se zručnosti, dovednosti, trpělivosti, pravidlům, kontaktu s ostatními.

Při práci s dětmi ctíme tyto zásady:

- prostředí založeno na důvěře, pocitu bezpečí, jistoty a lásky;
- potřebná míra trpělivosti, důslednosti a smyslu pro spravedlnost ze strany pečujících osob a všech, kteří se o děti v Dětské skupině starají a jsou jim dobrým příkladem;
- prostředí založeno na existenci řádu, pravidel a mantinelů v každodenních činnostech a různých situacích;
- dodržování správných hygienických návyků dětí;
- vedení dětí k samostatnosti a podpora jejich schopnosti sebeobsluhy;
- každý den (s ohledem na počasí) chodí děti ven – na hřiště či na procházku;
- při hrách a dalších činnostech používání principů názornosti, učení nápodobou, přiměřenosti, emocionality, aktivity;
- maximální podpora vnitřní i vnější motivaci dětí, pozitivní motivace pochvalou;
- využívání metody výchovy názorným příkladem, povzbuzováním, režimem, kooperací a plánování dílčích dosažitelných cílů;
- střídání her didaktických, pohybových, dramatických, literárních, jazykových, hudebních a tvořivých.

Typ výchovy a druh hry	Popis
Rozvoj pozitivního a aktivního přístupu ke sportu a pohybovým hrám	Kultivace pohybu, dýchání, rozvoj pohybového aparátu, podpora správného držení těla, radost z pohybu, základní všestranná pohybová příprava, náradí v tělocvičně, učení se pravidlům her, fairplay, jóga, soustředění.
Rozumová výchova, didaktické a námětové hry	Rozvoj poznání dítěte, nabízí podněty k rozumovému rozvoji, rozvoji řeči, jazykové výbavy a s tím spojeným rozvojem myšlení. Stolní hry, interaktivní hry, demonstrační obrázky na tabuli.
Tvořivé hry	Dětem je nabídnuto podnětné prostředí, v kterém mohou přirozenou cestou objevovat a bádát.
Estetická výchova	Dětem jsou nabízeny různorodé výtvarné činnosti, jsou používány nejen výtvarné pomůcky, ale i přírodní materiály. Děti poznávají hudební nástroje, učí se řadu písniček a básniček, vztahujících se vždy k danému tématu.
Etická výchova	Děti se každodenně učí základním sociálním dovednostem jako je pozdrav, poděkování, výchova ke správnému chování a respektu k druhým dětem a obecně k druhým osobám.
Ekologická výchova	Dětská skupina se zaměřuje na úctu k přírodě, poznávání zvířat v okolí a svého životního prostředí. Projevením úcty k přírodě chceme dosáhnout hlavně hravou formou, ale i klasickými formami a metodami výuky, jako je povídání o přírodě, tvoření z přírodnin, vnímání světa na procházkách a na zahradě.
Rozvoj samostatnosti	Podporování správných hygienických dovedností a návyků, udržování osobní hygieny, samostatnosti při oblékání, stolování, učit se odpoutat se od rodičů a obracet se o pomoc na pečující osoby.

Plán činností se prolíná všemi uvedenými typy. Rozumová výchova, etická výchova a rozvoj samostatnosti je samozřejmou součástí každého dne a doplňkem všech ostatních aktivit v dětské skupině. Činnosti jsou tedy přizpůsobeny nejen věku a schopnostem dětí, ale i tématu integrovaného bloku daného období. Jednotlivé tematické celky jsou dále děleny do drobnějších týdenních činností.

Tematický rozvrh celého roku

LEDEN PANÍ ZIMA	Začátek nového roku
	Tři králové
	Zimní radovánky
	Příroda v zimě
ÚNOR MĚSÍC POHÁDKY	Zvířátka v zimě, návštěva krmelce
	Moje oblíbená pohádka
	Maškarní bál
	Sv. Valentýn
BŘEZEN MĚSÍC KNIHY	Máme se rádi
	Návštěva knihovny
	Vítání jara
	Příroda se probouzí
DUBEN MĚSÍC ZEMĚ	Přišlo jaro zelenými vrátky
	U nás na dvorečku – copak se to vylíhlo?
	Velikonoce
	Den Země – úklid vesnice, třídění odpadu
KVĚTEN MOJE RODINA	Naše celá planeta
	Moje rodina
	Svátek maminek
	Můj domov
ČERVEN CO UŽ UMÍM	Povolání
	Den dětí
	Tvary, barvy, porovnávání
	Doprava a dopravní prostředky
ČERVENEC HURÁ LÉTO	Přichází léto
	Výlety
	Letní příroda
	Voda a mořský svět
SRPEN KDE ŽIJÍ	Les
	Česká republika
	Moje vesnice
	Můj dům
	Můj pokojíček

ZÁŘÍ OHLEDNUTÍ ZA LÉTEM	Koho a co jsme poznali, kde jsme byli?
	Já a můj kamarád
	Na zahradě, na poli – sklizeň
	Babí léto, barevný týden
ŘÍJEN PODZIM PŘÍCHÁZÍ	Roční období
	Proměny počasí, pranostiky
	Houbaření
	Drakiáda
LISTOPAD PEČUJEME O SEBE	Oblečení
	Lidské tělo
	Nemoci – zákeřné bacily a jak se jim bránit
	Péče o zdraví a zdravá životospráva
PROSINCE VÁNOCE	Sv. Mikuláš
	Vánoční těšení – co to cinká, co to zvoní?
	Vánoční besídka
	Vánoce – dárečky pro všechny

Přestože Dětská skupina Modřínků není zřizována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nevytváří rámcové vzdělávací programy a nemusí je dodržovat, veškeré činnosti, které s dětmi děláme, obsahují nejen výchovnou, ale také vzdělávací složku. Děti tak získají potřebné znalosti a dovednosti úměrně jejich věku. Přirozenou formou získávají klíčové kompetence potřebné pro jejich další rozvoj.

V Senici na Hané dne 1. 1. 2020

Vypracovala: Mgr. Dominika Doláková, vedoucí DS